

Informovaný souhlas pacienta s výkonem

Lumbální punkce

Jméno, příjmení:	
Datum narození:	
Bydliště:	
Číslo zdravotní pojišťovny:	

Vážená paní, vážený pane,
vzhledem k tomu, že se jako osoba plně svéprávná podílíte významným způsobem na diagnostickém a léčebném postupu navrženém u Vaší osoby, máte nezadatelné právo být před Vaším rozhodnutím o těchto postupech podrobně informován/a.

Na základě Vašeho aktuálního zdravotního stavu Vám byl lékařem indikován výkon – lumbální punkce.

Co je lumbální punkce:

Lumbální punkce je výkon, při kterém speciální lumbální (punkční) jehlou pronikáme do prostoru páteřního kanálu v oblasti dolní bederní páteře a získáváme mozkomíšní mok. V této výši se mícha již nenachází, neboť končí v úrovni 1. až 2. bederního obratle.

Mozkomíšní mok (likvor) je bezbarvá tekutina obklopující mozek a míchu uvnitř lebky a páteřního kanálu.

Vyšetření této tekutiny patří mezi nepostradatelné diagnostické postupy, které poskytují cenné informace o stavu mozku a míchy a pomáhají odhalit poškození, abnormity nebo infekce, jako např. zánět mozkových blan.

Jaký je důvod (indikace) tohoto výkonu:

Účelem vyšetření je diagnostikovat či vyloučit řadu onemocnění, především infekčních či neurologicko – infekčních.

Alternativy výkonu:

V současné době neexistuje adekvátní alternativa k tomuto výkonu.

Jaký je režim pacienta před výkonem:

O režimu před výkonem budete informován/a po přijetí na oddělení.

Jaký je postup při provádění výkonu:

Lumbální punkce je výkon prováděný na nemocničním lůžku. Správná poloha vyšetřovaného pacienta je důležitým předpokladem úspěšného provedení vyšetření. Lumbální punkce se provádí v poloze vleže nebo vsedě s maximálním předkolem hlavy, bradou až na hrudník, s pokrčením dolních končetin v kolenou a jejich přiblížením k hrudníku tak, aby vyklenutí bederní páteře směrem vzad bylo co největší. Tato poloha, označovaná jako kočičí hřbet, umožňuje samotný průnik jehly do požadovaného prostoru na spojnici obou lopat kyčelních kostí. Polohu určuje lékař podle stavu nemocného. Lokální punkce se provádí po předchozím znecitlivění místa vpichu v bederní krajině, eventuálně po podání celkového zklidňujícího léku (ve formě tablet, čípku nebo injekce).

Při vyšetření někdy můžete pociťovat pocit brnění, elektrizaci, výboj, který se šíří do některé dolní končetiny - nejde o nic nebezpečného. Jde nejčastěji o doklad, že se již lumbální jehla dostala do páteřního kanálu. Průnik punkční jehly lze přirovnat k průniku jehly cévní stěnou při odběru krve. Lumbální punkce se provádí za přísně sterilních podmínek, aby se předešlo infekci. Proveďte se důkladná dezinfekce místa vpichu a okolí, používají se jehly a zkumavky na jedno použití.

Po vytažení jehly se provede dezinfekce místa vpichu a jeho následné zalepení.

Jaké jsou možné komplikace a rizika:

Jako každý zákrok i tento je spojen s rizikem komplikací. Zde je uveden jejich výčet:

- Alergická reakce na dezinfekční roztok nebo znecitlivující látku.
- Může dojít k dotyku nervového kořene - což se projeví sekundovou ostrou bolestí dolní končetiny (nervový kořen však nemůže být poškozen).
- Rozvoj bolesti hlavy z poklesu tlaku v likvorových cestách (zejména při nedodržování režimových opatření – postavení pacienta po výkonu).
- Výjimečně krvácení z místa vpichu (např. u nemocných s poruchou srážlivosti krve).
- Bolest v bederní krajině ze svalového ztuhnutí s přechodnou omezenou pohyblivostí páteře.

- Extrémně vzácná a vážná komplikace je posun prodloužené míchy do velkého týlního otvoru.

Ve většině případů probíhá lumbální punkce bez komplikací. Případné potíže odeznívají do několika dnů, někdy je nutnost podání léků na uvolnění svalové ztuhlosti, tlumení bolesti, infuze s ionty k zajištění dostatečné hydratace pacienta.

Nelze ani jednoznačně vyloučit, že dojde k tak závažné změně zdravotního stavu či komplikaci, která povede k dalšímu výkonu operaci nebo až k úmrtí pacienta. Dále nelze vyloučit ani výskyt vzácných a ojedinělých komplikací, které nejsou součástí tohoto výčtu.

Jaký je režim pacienta po provedení výkonu:

Pacient zaujímá polohu vleže po dobu 4 - 24 hodin po lumbální punkci. Délku polohy vleže určí lékař a podle stavu se může prodloužit i zkrátit. Je nutné sledování celkového stavu, místa vpichu, pravidelnosti močení aj. Po propuštění z nemocnice je vhodné po dobu alespoň jednoho týdne omezit fyzickou námahu a šetřit se. Omezení v obvyklém způsobu života a v pracovní schopnosti je u každého pacienta individuální, a to s přihlédnutím k povaze onemocnění, hojení a společenskému a pracovnímu zapojení po zákroku. Jednotlivá omezení s Vámi po provedení zákroku probere lékař.

Předpokládaný prospěch výkonu:

Lumbální punkce umožňuje získat mozkomíšní mok a tím dopomoci k diagnostice řady onemocnění. Jedná se v první řadě o zánětlivá onemocnění, která bez této diagnostiky nelze dostatečně přesně léčit, v dnešní době jde především o některá těžká virová či bakteriální onemocnění mozku a mozkových plen. Dále mozkomíšní mok poskytuje dostatek informací o některých již prodělaných infekcích, o proběhlém krvácení či o některých degenerativních nemocech, někdy i o nádorových nemocech. V neposlední řadě diagnostikujeme touto cestou i roztroušenou sklerózu mozkomíšní. Včasná diagnostika umožňuje především přesnější a časnější léčení celé řady nemocí.

Byla jsem svým ošetřujícím lékařem poučena o významu pořízení audiovizuálních záznamů průběhu mé léčby, které, v případě mého souhlasu, mohou být použity pro vědecké a studijní účely a mohou být prezentovány na seminářích Karlovarské krajské nemocnice a.s., na kongresech, event. publikovány v odborných časopisech. Záznamy budou pořízeny jenom z těch částí mého těla, které přímo souvisí s léčbou. Byla jsem poučena, že při jejich jakékoliv prezentaci nebudou zveřejňovány osobní údaje o mé osobě (jméno, příjmení) a citlivé údaje ani další znaky, které by vedly k bližší identifikaci mé osoby:

ANO NE

Doplňující údaje lékaře: (nutno doplnit nebo proškrtnout)

.....
.....

Já, níže podepsaný pacient (zákonný zástupce, opatrovník) prohlašuji, že jsem byl lékařem srozumitelně informován o účelu a povaze, předpokládaném prospěchu, následcích a možných rizicích plánovaného lékařského výkonu uvedeného výše. Měl/a jsem možnost klást lékaři doplňující dotazy a veškeré mé dotazy byly srozumitelně zodpovězeny.

Jsem si vědom/a toho, že při provádění výkonu může nastat neočekávaná situace, která si vyžádá rozšíření původně plánovaného výkonu nebo provedení dalšího nutného výkonu pro záchranu mého zdraví či života. Na základě tohoto poučení prohlašuji, že souhlasím s uvedeným výkonem.

Jsem srozuměn/a s tím, že výkon nemusí být proveden lékařem, který mne doposud ošetřoval.

Datum:

Podpis pacienta (zákonného zástupce, opatrovníka):

Prohlašuji, že jsem vysvětlil podstatu operačního výkonu pacientovi způsobem, který byl podle mého soudu pro pacienta srozumitelný. Se způsobem plánované anestezie/sedace byl seznámen lékařem – anesteziologem.

Rovněž jsem pacienta seznámil s důsledky tohoto výkonu a s možnými častějšími komplikacemi, zejména s riziky uvedenými výše v tomto poučení.

Datum:.....

Jméno lékaře:**Podpis:**